

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ดอกสร้อย ร้อยกรอง (๑)

ครูผู้สอน ครูฟาริเตอร์ เบญญาภาจ

ครูรุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

ดอกสร้อย ร้อยกรอง (๑)

กิจกรรม

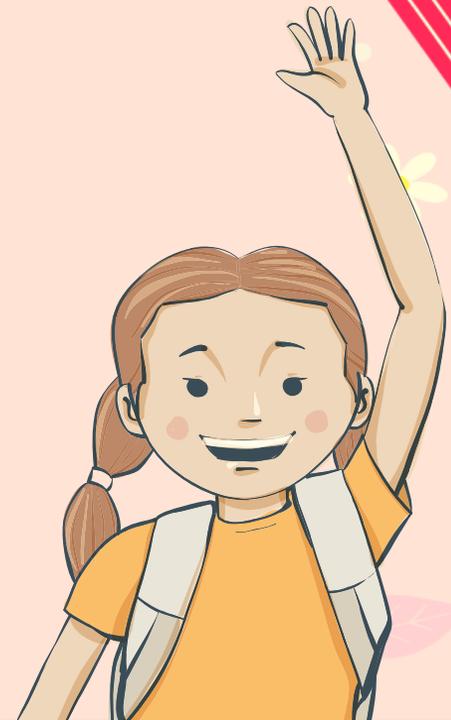
ต่อปาก ต่อคำ

ต่อปาก ต่อคำ

ดีเอ๋ย ดีใจ

กิจกรรม

กลอนแอ๋ย + กลอนอะไร

กลอนเอ๋ย กลอนอะไร

ฝนพรำฉ่ำเย็น
เจ็ดสีพวยพุ่ง
หมู่เมฆลอยผ่าน
ความมืดผ่านไป

มองเห็นสายรุ้ง
จากคุ้งน้ำไกล
ไม่นานฟ้าใส
เหลือไว้เพียงเงา

กลอนสี่

กลอนเอ๋ย กลอนอะไร

ความดีมีอยู่คู่ชั่ว
ทำดีดีช่วยอวยชัย
ผลดีนี้นำความสุข
ดีเด่นเห็นผลชื่นชม

ติดตัวกลัวอิงอาศัย
ทำชั่วชั่วให้ใจตรม
ผลชั่วกลัวทุกข์ทัບถม
ชั่วช้าพาจมนตรมตรอม

กลอนหก

กลอนเอ๋ย กลอนอะไร

แม้ใครรักรำก้มั่งซังซังตอบ ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
รู้สิ่งใดไม่รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

กลอนแปด

กลอนเอ๋ย กลอนอะไร

มาจะกล่าวบทไป
ตั้งแต่พระสยามภูวญาณ
อยู่บ้านไทรโกราสเป็นนิจ
บ้างให้ตักน้ำล้างบาป

ถึงนนทกน้ำใจกล้าหาญ
ประทานให้ล้างเท้าเทวา
สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า
บ้างถอนเส้นเกศาวิ่งไป

กลอนบทละคร

กลอนเอ๋ย กลอนอะไร

แมวเอ๋ยแมวเหมียว

ร้องเรียกเหมียวเหมียวเดี๋ยวก็มา

รู้จักเอารักเข้าต่อตั้ง

ควรนับว่ามันกตัญญู

รูปร่างประเปรียวเป็นนักหนา

เคล้าแข้งเคล้าขาน่าเอ็นดู

คำคำซำนั่งระวังหนู

พอดูอย่างไวใส่ใจเอ๋ย

กลอนดอกสร้อย

ศึกษาเรียนรู้

เรื่อง

กลอนดอกสร้อย

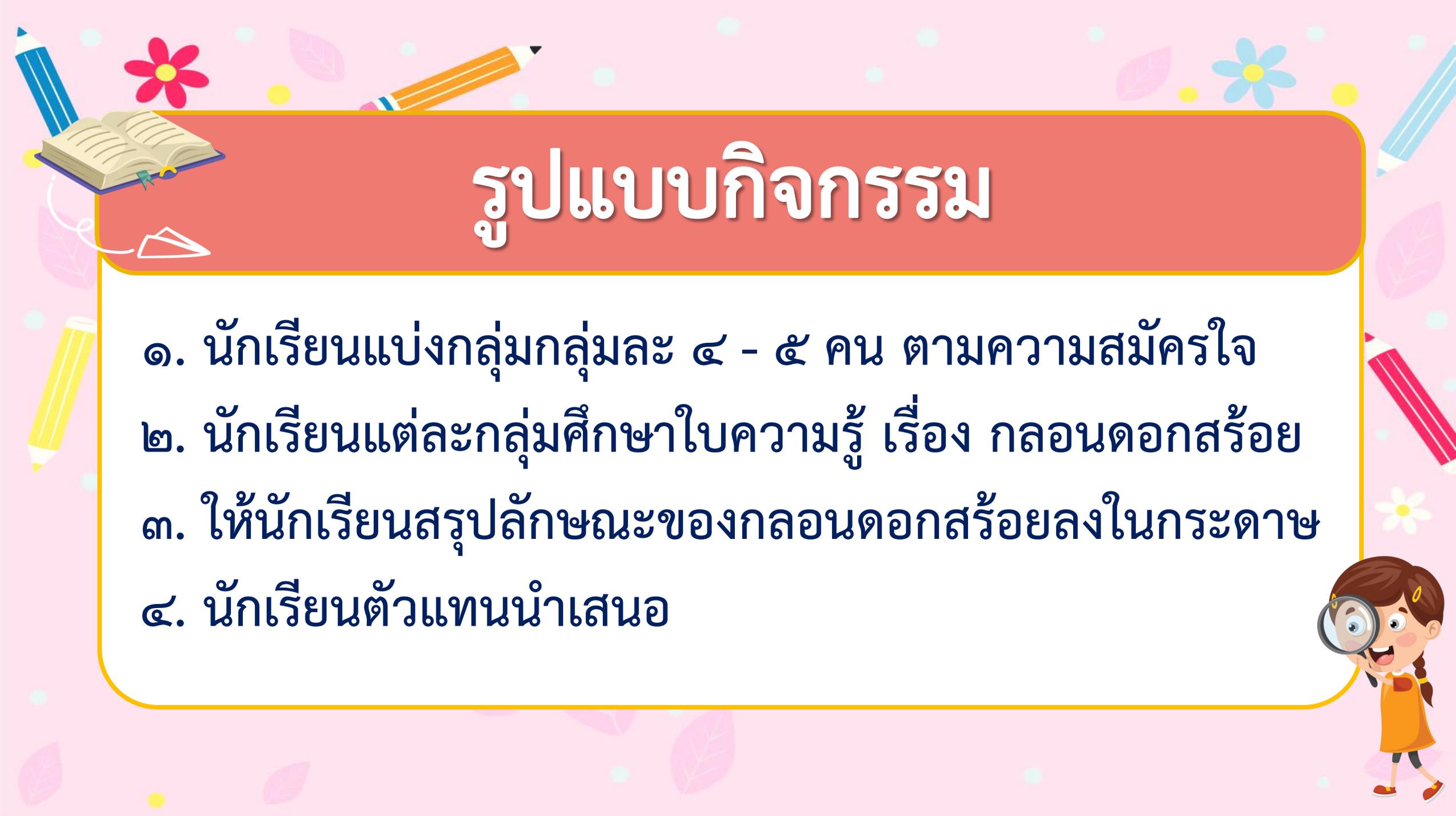

กิจกรรม

“เรียนรู้ กลอนดอกสร้อย”

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ - ๕ คน ตามความสมัครใจ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง กลอนดอกสร้อย
๓. ให้นักเรียนสรุปลักษณะของกลอนดอกสร้อยลงในกระดาษ
๔. นักเรียนตัวแทนนำเสนอ

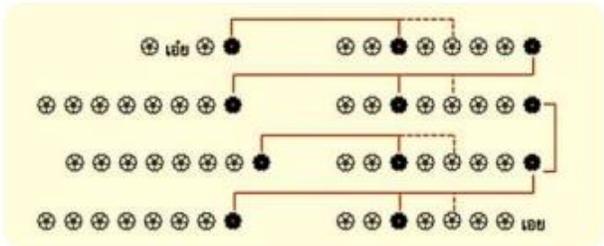

ใบความรู้ เรื่อง กลอนดอกสร้อย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เพลินพาที่ขึ้นประเด็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กลอนดอกสร้อย

แผนผังต้นหลักษณกลอนดอกสร้อย

กลอนดอกสร้อย เป็นกลอนที่ใช้เพื่อกล่าวถึงเรื่องสั้นๆ เรื่องใดเรื่องหนึ่งแต่งเป็นสุภาพิตหรือบทพรรณนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง กลอนดอกสร้อยกำหนดให้วรรคที่ ๑ ใช้คำ ๔ คำ คำที่ ๒ เป็นคำว่า เอ๋ย คำที่ ๑ และ ๓ เป็นคำเดียวกัน เช่น เด็กเอ๋ยเด็กน้อย แมวเอ๋ยแมวเหมียว กลอนดอกสร้อยนิยมแต่งให้บทหนึ่งมี ๔ คำกลอน และคำสุดท้ายต้องลงด้วยคำว่า เอ๋ย

ตัวอย่าง

ต้นเอ๋ยต้นไทร	สูงใหญ่รากย้อยห้อยระย้า
และต้นโพธิ์พุ่มแจ่มฉายา	มีเนินหญ้าใต้ต้นเกลือกกล่นไป
ล้วนร่างคนในเขตประเทศนี้	ดูเขินอนราย ณ ภายใต้
แห่งหลุมลึกลานสลตระหดใจ	เรายังใกล้หลุมนั้นทุกวันเอ๋ย

กิจกรรม

ใบความรู้

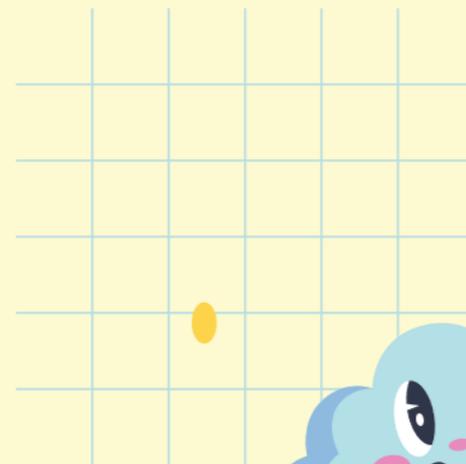
เรื่อง กลอนดอกสร้อย

 (สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรมสรุปความรู้

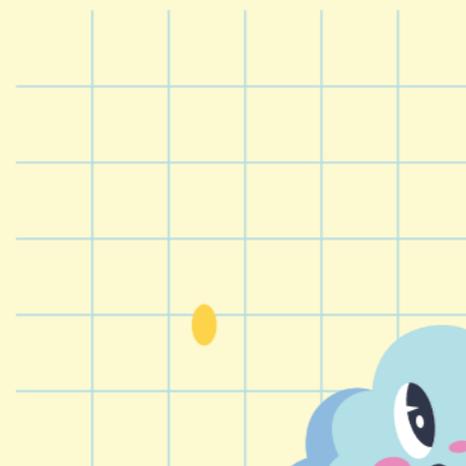
ลักษณะของกลอนנדอกสร้อย

กิจกรรมนำเสนอ

ลักษณะของกลอนנדอกสร้อย

กิจกรรมอภิปรายความรู้

“เรียนรู้ กลอนดอกสร้อย”

คำถามชวนคิด

กลอนดอกลีกล้วย คือ

กลอนดอกสร้อย

กลอนดอกสร้อยมีรูปแบบคล้ายกับกลอนสุภาพ
ฉันทลักษณ์คล้ายกันในเรื่องสัมผัส แตกต่างกันว่า
วรรคแรกที่มีเพียง ๔ คำ โดยคำที่ ๑ และคำที่ ๓
เป็นคำเดียวกัน และคำที่ ๒ ต้องใช้คำว่า “เอ๋ย”

คำถามชวนคิด

กลอนดอกสร้อยมีลักษณะอย่างไร

ลักษณะกลอนดอกสร้อย

เป็นกลอนที่แต่งขึ้นเพื่อขับ หรือร้องเป็นลำนำ

มักแต่งเป็นสุภาพนิพนธ์ หรือบทพรรณนาเรื่องต่าง ๆ

กล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งสั้น ๆ

ลักษณะกลอนดอกสร้อย

บทหนึ่งมี ๔ บาท (๔ คำกลอน) บาทละ ๒ วรรค

วรรคที่ ๑ มี ๔ คำ คำที่ ๑ และ ๓ ใช้คำเดียวกัน

คำที่ ๒ ของวรรคที่ ๑ ใช้คำว่า “เอ๋ย”

ลักษณะกลอนดอกลีกล้วย

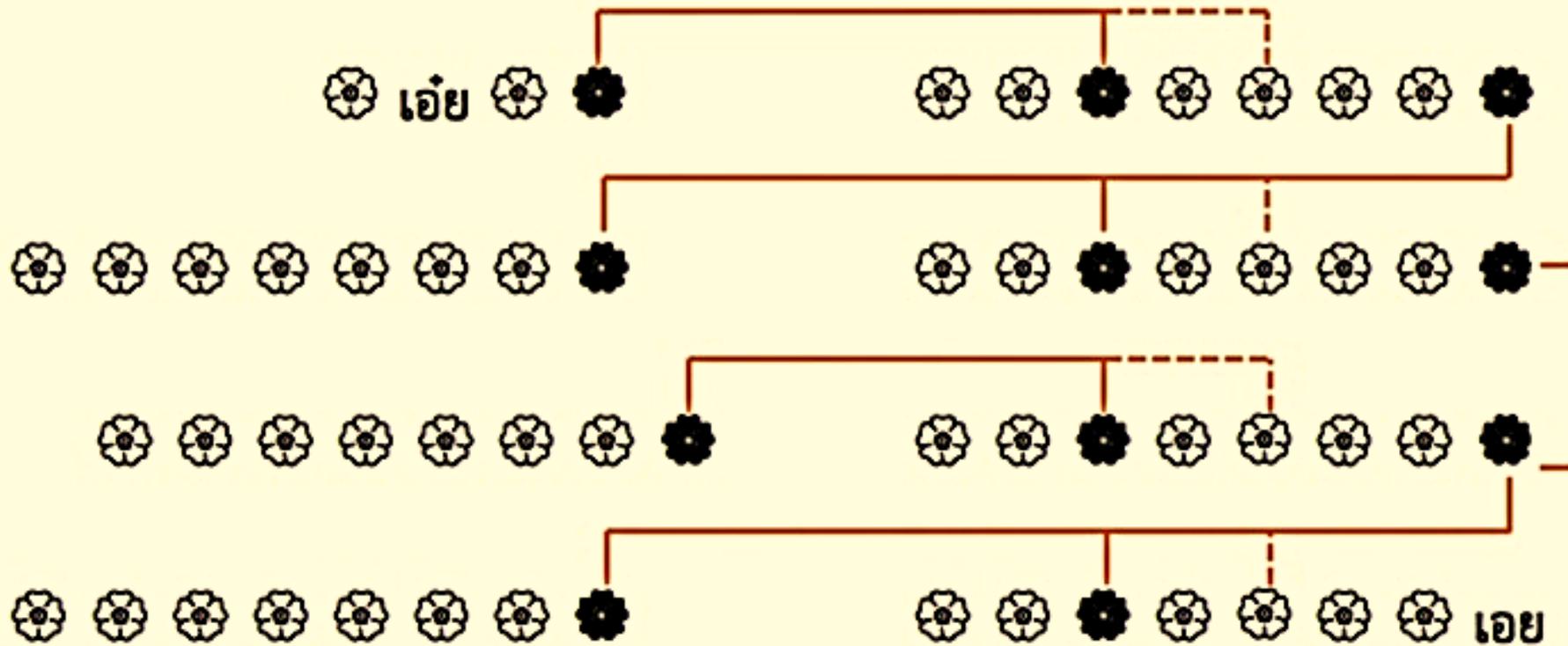
วรรคอื่น ๆ มักมีจำนวนคำ ๗ - ๙ คำ

คำสุดท้ายของบทต้องลงด้วยคำว่า “เอ๋ย”

การสัมผัสเหมือนกลอนสุภาพทุกประการ

แผนผังชั้นทลัษณ์กลอนดอกสร้อย

ตัวอย่าง กลอนดอกสร้อย

ต้นเอี้ยต้นไทร
และต้นโพธิ์พุ่มแจ้แผ่ฉายา
ล้วนร่างคนในเขตประเทศนี้
แห่งหลุมลึกลานสลดระทดใจ

สูงใหญ่ราก็ย่อยห้อยระย้า
มีเนินหญ้าใต้ต้นเกลื่อนกล่นไป
ดุขณีนอนราย ณ ภายใต้
เรายังไถ่หลุมนั้นทุกวันเอย

กิจกรรม

เติมคำ จำกลอน

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนจับคู่ ๒ คน ตามความสมัครใจ
๒. นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันทำใบงานที่ ๑
เรื่อง เต็มคำ จำกลอน
๓. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เต็มคำ จำกลอน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สื่อความเห็นเน้นกระบวนการ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เดาวัลย์ ดวงจันทร์ หลังคา สุกสันต์ รักษา รื่องแจ็ก นกแสก

นกเอี้ยง..... จับจ้อง.....เพียงแกชวีญ
อยู่บนยอดหอระฆังบังแสงจันทร์ มี.....รุ่งรังถึง.....
เหมือนมันฟ้อง.....ให้สันตติ คนมาสู่ช่องพักมัน.....
ถือเป็นที่รโหฐานมนานมา ให้เสื่อมส.....ของมันเอย

เพียงนั้นเอย ลงสูติน ย่นปัญญา เครื่องชู โอกาส ความเอย

.....ความรู้ เป็น.....ชี้ทางสว่างไสว
หมด.....ที่จะซื้อต่อไป ละหว่างโยยากรู้.....
อันความยากหากให้ไว้ศึกษาความรู้อยู่แค่นั้น
หมดทุกซ้ชลูกแต่กัจคิดหากิน กระแสวิญญาณจัน.....

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

กิจกรรม

ใบงานที่ ๑

เรื่อง เต็มคำ จำกลอน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรมนำเสนอ

เติมคำ จำกลอน

เติมคำ จากกลอน

นกเอ๋ย...**นกแสก**.....

อยู่บนยอดดอกระฆังบังแสงจันทร์
เหมือนมันฟ้อง...**ดวงจันทร์**.....ให้ฉันดู
ถือเป็นที่รโหฐานนมนานมา

จับจ้อง...**ร่องแจ็ก**.....เพียงแฉกขวัญ
มี...**เถาวัลย์**.....รุงรังถึง...**หลังคา**.....
คนมาสู่ช่องพักมัน...**รักษา**.....
ให้เลื่อมผา...**สุกสันต์**.....ของมันเอ๋ย

เติมคำ จากกลอน

.....**ความเอ๋ย**.....ความรู้
หมด.....**โอกาส**.....ที่จะชี้ต่อไปนี้ไป
อันความยากหากให้ไร้ศึกษา
หมดทุกข์ขลุ่กแต่กิจคิดหากิน

เป็น.....**เครื่องชู**.....ชี้ทางสว่างไสว
ละห่วงใยอยากรู้.....**ลงสู่ดิน**.....
ย่นปัญญา..... ความรู้อยู่แค่ถิ่น
กระแสนวิญญาณงัน.....**เพียงนั้นเอ๋ย**.....

ศึกษาเรียนรู้

เรื่อง

กลอนดอกสร้อย

สรุปความรู้

กลอนดอกสร้อย เป็นกลอนที่แต่งขึ้นเพื่อขับ หรือร้อง เป็นลำนำ เป็นบทร้อยกรองที่มีลักษณะการแต่งเหมือนกับ กลอนสุภาพ แต่แตกต่างกันที่วรรคแรกคำที่สองใช้คำว่า “เอ๋ย” ส่วนคำสุดท้ายของบทใช้คำว่า “เอ๋ย”

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ดอกสร้อย ร้อยกรอง (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวิวิธภาษา ชั้น ม. ๒
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง เรียงร้อยคำ
แต่งกลอนดอกสร้อย
๓. ปากกาสี กระดาษ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

